

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

9. De tempore passionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

superioris appetitus beati, passio Christi, & similiter nec contra uelle conditionatum illius, & similiter nec contra eundem, quamuis colligatum corpori, quia non habuit locum redundantia in Christo. Ad illud de contritione peccatorum nostrorum dicitur, quod dolor ille est rationis inferioris: quoniam obiectum talis actus est aliquid temporale, scilicet: of-

D. 199.

p. p. q. 77. ar. 1. & 2.

In corp. ar.

In corp. ar.

3. dist. 15. q. 2. ar. 1. q. 2. & 11. ad 3. & q. 26. ar. 9. & 10. & quo. 1. q. 2. ar. 3. cor. & 10. 3. ca. 238. & 239. q. 15. ar. 10.

L. 10. c. 5. & 17. c. ult.

Art. 6. huius quæst.

3. 2. q. 4.

illum modum passionis, quo potentia aliqua dicitur pati ex parte sui subiecti, sic omnes potentiae animae Christi patiebantur. omnes, enim potentiae animae radicantur in essentia eius, ad quam peruenit passio, passio corpore, cuius est actus.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod licet intellectus, secundum quod est potentia quaedam, non sit corporis actus: essentia tamen animae est corporis actus, in qua radicatur potentia intellectiva, ut in prima parte habitum est.

AD SECUNDUM Dicendum, quod illa ratio procedit de passione, quae est ex parte proprii obiecti, secundum quam, superior ratio in Christo passa non fuit.

AD TERTIUM Dicendum, quod dolortunc dicitur esse passio perfecta, per quam anima perturbatur, quando passio sensitiuae partis pertingit usque ad immutandum rationem a rectitudine sui actus, ut scilicet sequatur passionem, & non habeat liberum arbitrium super eam. Sic autem passio sensitiuae partis non peruenit in Christo usque ad rationem, sed ex parte subiecti, sicut dictum est.

AD QUARTUM Dicendum, quod intellectus speculatiuus non potest habere dolorem, uel tristitiam ex parte sui obiecti: quod est uerum absolute consideratum, quod est perfectio eius: potest tamen ad ipsum pertingere dolor uel causa doloris, per modum iam dictum.

ARTICVLVS VIII.

Utrum tota anima Christi in passione frueretur fruitione beata.

AD OCTAVUM sic proceditur. Videtur, quod anima Christi in articulo illius passionis non tota frueretur fruitione beata. Impossibile est enim simul dolere & gaudere, cum dolor & gaudium sint contraria: sed anima Christi tota patiebatur dolorem in tempore passionis, ut supra habitum est. non ergo poterat esse, ut tota frueretur.

¶ 2. Praet. Phil. dicit in 7. Ethico, quod tristitia si sit uehemens, non solum impedit delectationem contrariam, sed quaecumque, & conuerso: dolor autem passionis Christi fuit maximus, ut ostensum est; & similiter delectatio fruitionis est maxima, ut in principio secundae partis habitum est. non ergo potuit esse, quod anima Christi tota simul pateretur

& frueretur.

¶ 3. Praet. Fruitio beata est secundum cognitionem & amorem diuinorum, ut patet per Aug. in 1. de doct. chri. sed non omnes uires animae attingunt ad cognoscendum & amandum Deum. non ergo tota anima Christi fruebatur.

SED CONTRA est, quod Dam. dicit in 3. li. quod diuinitas Christi permittit carni agere & pati, quae propria ergo patri ratione cum proprio esset anima Christi in quantum erat beata, quod frueretur, passio eius fruitione non impediebat.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est prius, tota anima potest intelligi & secundum essentiam, & secundum omnes eius potentias. Si autem intelligatur secundum essentiam, sic tota anima fruebatur, in quantum est subiectum superioris partis animae, cuius est frui diuinitate, ut sicut passio ratione essentiae attribuitur superiori parti animae, ita conuerso fruitio ratione superioris partis animae attribuitur essentiae. Si uero accipiamus totam animam ratione omnium potentiarum eius, sic non tota anima fruebatur, nec directe quidem, quia fruitio non potest esse actus cuiuslibet partis animae, nec per redundantiam gloriae, quia dum Christus erat uiuitor, non fiebat redundantia gloriae a superiori parte in inferiorem, nec ab anima in corpus: sed quia nec conuerso superior pars animae impediebat circa id, quod est sibi proprium per inferiorem, consequens est, quod superior pars animae perfecte fruebatur Christo patiente.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod gaudium fruitionis non contrariatur directe dolori passionis, quia non sunt de eodem: nihil autem prohibet contraria eidem inesse, non secundum idem. & sic gaudium fruitionis potest pertinere ad superiorem partem rationis per proprium actum: dolor autem passionis secundum suum subiectum. Ad essentiam uero animae pertinet dolor passionis ex parte corporis, cuius est forma: gaudium uero fruitionis ex parte potentiae, cui subiecitur.

AD SECUNDUM Dicendum, quod uerbum illud phil. habet ueritatem ratione redundantiae, quae naturaliter fit ab una potentia animae in aliam, sed haec in Christo non fuit, ut supra dictum est.

AD III. Dicendum, quod ratio illa procedit de totalitate animae, quantum ad eius potentias.

ARTICVLVS IX.

Utrum Christus fuerit conuenienti tempore passus.

AD NONUM sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit conuenienti tempore passus. Passio enim Christi figurabatur per immolationem agni paschalis, unde & Apost. dicit 1. ad Corin. 5. Pascha nostrum immolatus est Christus: sed agnus paschalis immolabatur quartadecima die ad uesperam, ut dicitur Exo. 12. ergo uidetur quod Christus tunc debuerit pati, quod patet esse falsum: nam tunc pascha cum suis discipulis celebrabit, secundum illud Marc. 14. primo die azimorum

¶ Tertia conclusio est. Superior pars animae proprio actu fruebatur Christo patiente. Probatur, quia non impediebat a coeua sibi fruitio per inferiorem partem patientem.

¶ In corp. ar. & 216.

¶ Super quæst. quadragesima sexta articulum nonum.

¶ Titulus clarus. In corpore una conclusio.

¶ Christus est conuenienti tempore passus. Probatur dupliciter. Primo, Passio Christi subiecta erat eius uoluntati ergo. Probatur consuetudine, quia uoluntas Christi regebat diuina sapientia sua uires omnia disponente. Secundo, auctoritate Aug.

¶ In responsione ad primum nota, quod moderni latius ad huc non quietantur.

¶ Titulus clarus. In corpore una conclusio.

¶ Christus est conuenienti tempore passus. Probatur dupliciter. Primo, Passio Christi subiecta erat eius uoluntati ergo. Probatur consuetudine, quia uoluntas Christi regebat diuina sapientia sua uires omnia disponente. Secundo, auctoritate Aug.

¶ In responsione ad primum nota, quod moderni latius ad huc non quietantur.

¶ Titulus clarus. In corpore una conclusio.

¶ Christus est conuenienti tempore passus. Probatur dupliciter. Primo, Passio Christi subiecta erat eius uoluntati ergo. Probatur consuetudine, quia uoluntas Christi regebat diuina sapientia sua uires omnia disponente. Secundo, auctoritate Aug.

¶ In responsione ad primum nota, quod moderni latius ad huc non quietantur.

¶ Titulus clarus. In corpore una conclusio.

¶ Christus est conuenienti tempore passus. Probatur dupliciter. Primo, Passio Christi subiecta erat eius uoluntati ergo. Probatur consuetudine, quia uoluntas Christi regebat diuina sapientia sua uires omnia disponente. Secundo, auctoritate Aug.

¶ In responsione ad primum nota, quod moderni latius ad huc non quietantur.

circa quorum luna dicitur, quando Christus mortuus est. Ad dicitur que super argumenta grecorum, sanctitatem diei quod tunc comminatum quinquagesima luna illius mensis erat celebris, ita quod nihil operis erat licitum in ea. Preter his, quae ad uelendum sunt, ut patet Exo. 12. constat autem in illa feria 6. quia Christus passus est, licita fuisse opera, quae in festis fuisse illicita sunt, ut patet, cum ex operibus iudeorum, qui iudiciales accusas Christum exheredauerunt, tum ex illis ioseph & Nicodemus, qui sepelierunt Christum, quod non fuisse licitum. In festo, patet ex eo quod propter parasceuem festinata sepultura est, ut Augustinus ait, & ex eo quod mulieres sancte sabbatho se continuerunt ab officio circa Christum sepultum. Unde uolunt uerba Ioan. euangelistae, Erat autem parasceue pascha, ad litteram intelligi, quod erat uigilia pasche. Ad hoc etiam huiusmodi considerandum est, quod non solum certa incertis praeponenda sunt, sed ex certis, quae ambigua uidentur, interpretanda sunt, & non contra. Quo circa certitudo scribitur a tribus euangelistis Matth. Marco, & Luca de primo die azymorum, qui quartadecima luna est, quod idem scilicet fuit dies ueneris, in qua Christus passus est, debet praeparari in certis, hoc est uarie exponibilibus uerbis Ioannis euangelistae non quo ad ueritatem & falsitatem, quia omnia sunt uera, sed quo ad securitatem sensus litteralis. Verba siquidem illorum non possunt exponi ad litteram, nisi intelligendo die illam ueneris fuisse lunam quinquagesimam, quia expresse dicunt primum diem azymorum inchoatum uespere precedentis, uocantes die Iouis uesperam, diem azymorum. Verba autem Ioannis euangelistae post

quando pascha immolabant, sequenti autem die passus fuit. ¶ 2. Praet. passio Christi dicitur eius exaltatio, secundum illud Io. 3. oportet exaltari filium hominis. Ipse autem Christus dicitur sol iustitiae, ut patet Malach. ult. ergo uidetur quod debuerit pati hora sexta, quando sol est in sua maxima exaltatione, cuius contrarium uidetur per id, quod dicitur Mar. 15. Erat autem hora tertia, & crucifixerunt eum. ¶ 3. Praet. sicut sol in hora sexta maxime exaltatur quolibet die, ita in solstitio aestivali maxime exaltatur quolibet anno, debuit ergo magis pati circa tempus solstitii aestivalis, quam circa tempus aequinoctii uernalis. ¶ 4. Praet. Per praesentiam Christi in mundo, mundus illuminabatur, secundum illud Ioan. 9. Quam diu sum in mundo, lux sum mundi, conueniens igitur fuisse humanae salutis, ut diutius in hoc mundo uixisset, ita quod non pateret in iuuenili aetate, sed magis in senili. SED CONTRA est, quod dicitur Io. 15. Sciens Iesus quia uenit hora eius, ut transeate hoc mundo ad patrem. Et Io. secundum dicit, Nondum uenit hora mea. Vbi dicit Augustinus. Vbi tantum fecit quantum sufficere iudicauit, uenit hora eius, non necessitatis, sed uoluntatis conuenienti igitur tempore passus est. RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, passio Christi subiecta erat eius uoluntati. Voluntas autem eius regebatur diuina sapientia, quae omnia conuenienter & suauiter disponit, ut dicitur Sap. 8. Et idem dicendum est, quod conuenienti tempore passio Christi celebrata est, unde Augustinus in libro Quaestionum ueteris & noui test. dicit, Omnia propriis locis, & temporibus gesit saluator. AD PRIMUM ergo dicendum, quod quidam dicunt Christum fuisse passum quartadecima luna, quando iudei pascha immolabant, unde & Io. 18. dicitur, quod iudei non introierunt pratorium Pilati ipso die passionis, ut non contaminarentur, sed ut manducarent pascha, ubi Christo. dicit quod tunc iudei faciebant pascha, ipse uero ante unam diem celebrauit pascha, referens suam occisionem sextae feriae, quando uetus pascha fiebat. Cui uidetur consonare quod dicitur Ioan. 13. quod ante diem festum pasche Christus facta coena, pedes discipulorum lauit, sed contra hoc uidetur esse, quod dicitur

Matt. 26. quod prima die azymorum accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Vbi uis paremus tibi comedere pascha? Ex quo patet, quod cum primus dies azymorum dicitur quartadecimus dies mensis primi, quando agnus immolatur & luna plenissima est, ut Hieronymus dicit, constat quartadecima luna Christum coenam fecisse, & quintadecima eum esse passum. Et hoc expressius manifestatur per id quod dicitur Mar. decimo quarto. Primo die azymorum quando pascha immolabant & c. & Luc. 22. Venit dies azymorum, in quo necesse erat occidi pascha. Et ideo quidam dicunt, quod Christus die conuenienti in quartadecima luna pascha cum discipulis suis manducauit, demonstrans quod usque ad ultimum diem non erat contrarius legi, ut Chrysostomus dicit super Matt. sed iudaei occupati circa procuracionem mortis Christi contra legem celebrationem pasche in crastinum distulerunt. Et propter hoc de his dicitur, quod in die passionis Christi noluerunt intrare pratorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent pascha. Sed nec istud uidetur esse consonum uerbis Mar. dicentis. Primo die azymorum quando pascha immolabant. Simul ergo Christus & iudei uetus pascha celebrauerunt. Et sicut Beda dicit super Mar. licet Christus, qui est pascha nouum, sit crucifixus sequenti die, hoc est quintadecima luna: attamen nocte qua agnus immolabatur, corporis sanguinisque sui discipulis tradens mysteria celebranda, & a iudeis tentus ac ligatus ipsius immolationis, hoc est, passionis suae sacravit exordium. Cum autem dicitur Ioan. 13. Ante diem festum paschae, intelligitur hoc fuisse quartadecima luna, quod tunc uenit quinta feria: nam luna existente quintadecima erat dies solemnissimus paschae apud iudeos. Et secundum diem quem Ioannes nominat ante diem festum pasche, propter distinctionem naturalem dierum, Matthaeus nominat primam diem azymorum: quia secundum ritum iudaicum festiuitatis, solennitas incipiebat a uespera precedentis diei. Quod autem dicitur, eos comesturos esse pascha in quintadecima luna, intelligendum est, quod ibi pascha non dicitur agnus paschalis, qui immolatus fuerat decima quarta luna, sed dicitur cibus paschalis, id est, azymi panes: quos oportebat comedi a mandis, Tertia S. Thomae.

finaliter interpretari, quam quod sabbatho fuerit quinquagesima luna, ut patet ex expositione Doctorum. igitur sciendum est ipsum diem ueneris fuisse quintadecimam lunam. Super illud Mar. 26. prima die azymorum fecit to. 9. Et confirmatur hoc, quia idem Ioannes euangelista ibidem appellat unum idemque tempus parasceuem paschae, & pascha: dicit enim de illo die ueneris. Erat autem parasceue pasche, & de eodem introducit Pilatum dicentem, Est autem uobis consuetudo, ut dimitram uobis unum in pascha. Si enim tam proprie Ioan. pasche nomine uisitur, ut isti autumant, non debuit idem tempus dici pascha & parasceue pasche: quoniam constat quod tam stricte loquedo, aliud est tempus pasche, & aliud parasceue pasche. Vocauit ergo utrobique pascha solennitatem paschalem, sicut etiam Luc. Act. decimo secundo expressit totam solennitatem paschalem pascha uocat, tractans de Petro occidendo. Erant autem dies azymorum, & subdit, uolens post pascha producere eum. Ad obiectionem nouam ex celebritate festiuitatis illius diei, dicitur quod quia praecipuum de obseruatione illius festi excipiebat ipse cuncta ad preparationem ciborum, quae tamen erant prohibita in sabbatho, colligitur fuisse licita illi die, quae sabbatho non licuissent, nam lex sub una exceptione comprehendit omnia iudicia. Et propterea ex hoc ipso, quod in diei primo paschae poterant parari necessaria ad cibum, consequens est, quod etiam licita fuerunt omnia quae occurrentes necessitas naturae, & pietatis exigisset, ac per hoc opus sepulture, maxima pietatis gratia, ut fuit circa Christum, licitum fuit. Actus uero iudiciales cum

Super illud Mar. 26. prima die azymorum fecit to. 9.

Hom. 8. in Mar. paulo a prin. to. 2.

Beda Mar. 14. in ca. 41. secundum Bedae ordinem

Talia le...

habet q...

in corp. 30 & 214.

Tam. artic. cor.

Ho. 1. 1a. p. 103.

Homil. 3. in loa. a medio tom. 3.

Li. 3. c. 13. no. 4. prim. tom. 4.

In lib. q. ex no. 108. qui incipit. Deus certe perfectus q. 55. in prim. to. 4. inter opera August.

eum non sint inter opera seruilia, prohibitos in ueteri lege nescio; legimus in Petram captum inter dies azymorum, & propter tempus illud, in quo tamen licebat operari, reseruatus est occisioni post Pascha. Veruntamen, quicquid sit de hoc, sicut Caiphas prudens est habitus, consulendo quod expediat unum hominem mori pro populo facile potuit dispensare, quia periculum erat in mora, ut actus iudiciales circa Christum licite se exercere crederent in primo die azymorum, praesertim cum actus hi, non ex lege, sed statutis eorum, uel consuetudine & reuerentia quam prohibiti forte fuerint.

Vnde Chryl. * ibidem aliam expositionem ponit, quod Pascha potest accipi pro toto festo iudaeorum, quod septem diebus agebatur. AD SECVNDVM dicendum, quod sicut Augu. * dicit in lib. de cons. cuang. hora erat quasi sexta, cum traditus est Dominus crucifigendus a Pilato, ut lo. dicit: no. n. erat plene sexta, sed quasi sexta. i. perfecta quinta, & aliquid etiam de sexta esse coeperat, donec completa sexta, Christo pendente in cruce, tenebre fierent. Intelligitur autem fuisse hora tertia, cum clamauerunt Iudei, ut Dominus crucifigeretur, & ueracissime demonstratur tunc eos crucifixisse, quando clamauerunt. ergo ne quicquam cogitationem tanti criminis auctus a Iudaeis in milites conuerteret, erat, inquit, hora tertia, & crucifixerunt eum, ut illi cum potius crucifixisse inueniantur, qui hora tertia, ut crucifigeretur, clamauerunt. Quamquam non desunt, qui per parascue, quam Ioan. commemorat, dicens, Erat parascue hora quasi sexta, horam diei tertiam uelint intelligi. Parascue quippe interpretatur praeparatio. Verum autem Pascha, quod in passione Domini celebratur, incepit praeparari ab hora noctis nona, quando scilicet omnes principes sacerdotum dixerunt, reus est mortis. Ab illa ergo noctis hora, usque ad Christi crucifixionem, occurrit hora parascue, sexta secundum Ioannem, & hora diei tertia secundum Marcum: quidam tamen dicunt, quod haec diuersitas ex peccato scriptoris apud grecos contingit: nam figurae, quibus tria & sex representantur, satis sunt propinqua apud eos.

AD TERTIVM dicendum, quod sicut dicitur in lib. de Questionibus ueter. & nou. testamenti, * tunc noluit Dominus passione sua mundum redimere, & reformare, quando eum creauerat, id est, in aequinoctio. Et tunc dies super noctem increfuit: quia per passionem Saluatoris a tenebris ad lucem perducimur. Et quia perfecta illuminatio erit in secundo aduentu Christi; ideo tempus secundi aduentus a stati comparatur. Mattha. uigesimo quarto, ubi dicitur, Cum ramus eius iam tener fuerit & folia nata, scitis quia prope est aestas, ita & nos cum uideritis haec omnia, scitote quia prope est & in ianuis. Et tunc etiam erit maxima Christi exaltatio.

AD QVARTVM dicendum, quod Christus in iuuenili aetate pati uoluit propter tria. Primo quidem, ut ex hoc magis suam dilectionem commendaret, quod uitam suam pro nobis dedit, quando erat in perfectissimo statu. Secundo, quia non conueniebat, ut in eo appareret naturae diminutio, sicut nec morbus, ut supra dictum est. Tertio, ut in iuuenili aetate moriens & resurgens, futuram resurgentium qualitatem in seipso Christus praemonstraret. unde dicitur Ephe. 4. Donec occurramus omnes in unitatem fidei & agnitionis filii Dei in uirum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi.

ARTICVLVS XI. *Utrum Christus fuerit conuenienti loco passus.*

AD DECVM sic proceditur. Videtur, quod non conuenienti loco Christus passus fuerit: Christus enim passus est secundum carnem humanam, quae quidem concepta fuit ex uirgine in Nazareth, & nata in Bethleem. et go uidetur quod non in Hierusalem, sed in Nazareth, uel in Bethleem pati debuerit.

¶ 2. Praet. Veritas debet respondere figure: sed passio Christi figurabatur per sacrificia ueteris legis: sed huiusmodi sacrificia offerebantur in templo. ergo uidetur quod & Christus in templo pati debuerit, & non extra portam ciuitatis.

¶ 3. Praet. Medicina debet morbo respondere: sed passio Christi fuit medicina contra peccatum Adae. Adam autem non fuit sepultus in Hierusalem, sed in Hebron. dicitur enim Iosue 14. Nomen Hebron an tea uocabatur chariatarbe, Adam maximus ibi in terra. * Enachim situs est. ergo uidetur quod Christus in Hebron, & non in Hierusalem pati debuerit.

SED CONTRA est, quod dicitur Luc. 14. Non capit propheta perire extra Hierusalem: sed Christus fuit propheta. Conuenienter ergo passus est in Hierusalem.

RESPON. Dicendum, quod sicut dicitur in lib. 83. * Quaesitum, omnia propriis locis & temporibus gessit Saluator, quia sicut omnia repora sunt in manu eius, ita etiam omnia loca: & ideo sicut conuenienti tempore Christus passus est, ita etiam conuenienti loco.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus conuenientissime in Hierusalem passus est. Primo quidem, quia Hierusalem erat locus a Deo electus, ad sacrificia sibi offerenda: quae quidem figurata sacrificia figurabant Christi passionem, quod est uerum sacrificium, secundum illud Ephel. 5. Tradidit semetipsum hostiam & oblationem in odorem suauitatis. Vnde Beda * dicit in quadam homilia, quod appropinquante hora passionis, Dominus appropinquare uoluit loco passionis, scilicet in Hierusalem, quo peruenit ante sex dies paschae, sicut agnus paschalis ante sex dies paschae, id est, decima luna, secundum praecceptum legis ad locum immolationis ducebatur.

Secundo, quia uirtus passionis eius ad totum mundum diffundenda erat, in medio terre habitabilis pati uoluit, i. in Hierusalem. uñ dñ in Psal. 73. Deus autem rex noster, ante secula operatus est salutem in medio terre, id est, in Hierusalem, quae dicitur esse umbilicus terre. Tertio, quia hoc maxime conueniebat humilitati eius, ut scilicet sicut turpissimum genus mortis elegit, ita etiam ad eius humilitatem pertinuit, quod in loco tam celebri confusionem pati non recusauit. unde Leo Papa dicit in quodam sermone epiphaniae, ¶ Qui serui susceperat formam, Bethleem praeelegit natiuitati, Hierusalem passioni. Quarto, ut ostenderet a principibus populi Iudeorum exortam esse iniquitatem occidentium ipsum: & ideo in Hierusalem, ubi principes morabantur, uoluit pati. Vnde dicitur Actuum 4. Conuenerunt in ista

Super questionem quadragesimae articulum decimum.

Titulus clarus.

In corpore una conclusio. Christus in loco conuenienti passus est. Probat, quia omnia propriis locis & temporibus gessit, quia omnia loca & tempora in manu eius sunt.

In responsione ad secundum & tertium, aduerte quod ad litteram Christus passus est extra portam in loco damnatorum, ut mors sua turpius redderetur, dum in loco publice ignominie, ac maxime paupers passus est.

Medicina debet morbo respondere: sed passio Christi fuit medicina contra peccatum Adae. Adam autem non fuit sepultus in Hierusalem, sed in Hebron.

SED CONTRA est, quod dicitur Luc. 14. Non capit propheta perire extra Hierusalem: sed Christus fuit propheta.

RESPON. Dicendum, quod sicut dicitur in lib. 83. * Quaesitum, omnia propriis locis & temporibus gessit Saluator, quia sicut omnia repora sunt in manu eius, ita etiam omnia loca: & ideo sicut conuenienti tempore Christus passus est, ita etiam conuenienti loco.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus conuenientissime in Hierusalem passus est. Primo quidem, quia Hierusalem erat locus a Deo electus, ad sacrificia sibi offerenda: quae quidem figurata sacrificia figurabant Christi passionem, quod est uerum sacrificium, secundum illud Ephel. 5. Tradidit semetipsum hostiam & oblationem in odorem suauitatis.

Secundo, quia uirtus passionis eius ad totum mundum diffundenda erat, in medio terre habitabilis pati uoluit, i. in Hierusalem. uñ dñ in Psal. 73. Deus autem rex noster, ante secula operatus est salutem in medio terre, id est, in Hierusalem, quae dicitur esse umbilicus terre. Tertio, quia hoc maxime conueniebat humilitati eius, ut scilicet sicut turpissimum genus mortis elegit, ita etiam ad eius humilitatem pertinuit, quod in loco tam celebri confusionem pati non recusauit.